

شود چون می بینم نظریات نمایندگان محترم اتفاقاً به قطع حقوق است و اشکالی که دارند در نحو طورش اشکال میکنند و میگویند اشخاصی که بر ضد دولت قیام کرده بعضی مدموم شوند و بعضی باید مناسبتان خلع شود و بعضی باید مجازاتهای سخت بشوند آیا این اصلاحات مانع الجمع نیست که اگر بکمیشتی را مستحق اعدام بدانند این مانع بشود مخصوصاً این اقدام خواهد شد برای اینکه بیش از این طول نکشد پیشنهادی بکنرم که در این سه روز ممکن است هیئت وزرا نظریات خودشان را بنویسند و تا روز پنجشنبه بگذرد و اعضاء کمیسیون بودجه هم نظریات قطعی خودشان را پیشنهاد بکنند و در جلسه پنجشنبه رای قطعی گرفته شود .

نایب رئیس - حالا باید رای گرفته که برود به کمیسیون بودجه و پنج نفر هم تقاضا کرده اند باورقه رای گرفته شود (اسامی تقاضا کنندگان خوانده شد) تقاضا میشود رای باورقه گرفته شود ادیب التجار - ناصر الاسلام - حاج مصدق الممالک انتظام الحکماء - (آقایان مزبور تقاضای خود را پس گرفتند) .

نایب رئیس - رای میگیریم در ارجاع این طرح به کمیسیون بودجه که در ظرف این هفته تمام شود بیاید به مجلس هر کس از آقایان تصویب میکنند قیام نماید (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - با اکثریت تصویب شد - دستور جلسه آتی سه شنبه غره ذی قعدة راپورت کمیسیون فواید عامه راجع بجلابانس راپورت کمیسیون معارف راجع بر روزنامه رسمی راپورت کمیسیون بودجه راجع بحقوق صغار عیسی خان و فتح الله خان عباسقلی - خان مقتول .

آقای میرزا احمد - عرض کنم بنده تقریباً مایوس شدم که هیئت وزراء این اسناد مضره را بفرستند به مجلس ولی یک تکلیفی برای ما است که باید ما آن را ادا کنیم و بنده تقاضا میکنم که این جواب که روز راه داده اند عذرشان چیست جواب آن مطالبی که از مجلس رفته و جواب آمده در اول مجلس آینه خوانده شود با بنیم صدر وزراء در نفرستادن اینها چه چیز است اگر قانع کرد ما را ماهم قانع میشویم و اگر مانع ننمود بر طبق آن اقدام بکنیم معلوم میشود که از هیئت رئیس اقدامی نشده است والا نباید این قدر طول بکشد .

نایب رئیس - از طرف هیئت رئیس مکرر با کمال تأکید نوشته شده است و باز مجدداً تأکید میشود کمزورتر بفرستند .

دکتر علی خان - در دستور روزنامه رسمی معین شده است بنده احتمال میدهم که شاید راپورت آن حاضر نشود و قدری طول بکشد سابقاً بنده تقاضا کرده بودم که قانون اساسی معارف در دستور گذاشته شود و بنا بود که در یکی از این جلسات جزء دستور بشود و حالا بهتر این است که قانون اساسی معارف که حاضر شده است و مدتی است که معطل مانده است و اگر روز نامه رسمی حاضر شده برای جلسه دیگر معین شود والا قانون اساسی معارف را در دستور بگذارید .

نایب رئیس - چون مذاکره شد که حاضر

خواهد شد اگر حاضر نشد ترتیب دیگر داده خواهد شد

ناصر الاسلام - مذاکرات بهیچ وجه جایز نیست زیرا که قانون نظامنامه داخلی بنا میگوید مادامی که رئیس از صندلی خود برنخاسته اند کسی حق برخاستن نداشته باشد و حالام خارج شده اند و حق خارج شدن را ندارند و این تقاضائی که میشود باطل بود چون این تقاضا راجع برای بود مراعات نظامنامه داخلی را بکنید و بعد از این مراقبت شود که نمایندگان قبل از هیئت رئیس بلند شوند و بروند اینطور صحیح نیست .

گاشف - بنده خیلی متأسفم و آنچه نظریات خودم بود که قانونی بگذاریم که اسباب رفاهیت عامه مردم مملکت باشد ولی مدتی است که این قانون شرکتها یعنی قریب ۶ ماه است از کمیسیون گذشته و مکرر آقایان اینجا گفته اند و بنده هم شرکت داشته ام با آقایان که قانون شرکتها چرا بمجلس نرسانده است و بنده تقاضا میکنم که جزء دستور گذاشته شود که این قانون از مجلس بگذرد اسباب ثروت تجارت میشود و تعجب دارم که چرا این قانون را تا بحال بمجلس نیاورده اند اگر محظوری دارند بفرمایند .

نایب رئیس - در جلسه پنجشنبه جزء دستور خواهد آمد (مجلس یک ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۳۱۴

صورت مشروح جلسه روز ۳شنبه

غره ذی قعدة الحرام ۱۳۲۶

مجلس دو ساعت و نیم قبل از غروب آفتاب در تحت ریاست آقای متین السلطانه نایب رئیس تشکیل گردید .

صورت مجلس روز یکشنبه (۲۸) را آقای آقا میرزا رضا خان قرائت نمودند . غائبین جلسه با اجازه شاهزاده سلیمان میرزا بدون اجازه آقایان دهخدا - آقا سید محمد باقر ادیب - آقا میرزا ابراهیم قمی - آقا میرزا یانس - آقای حسنعلیخان آقایانیکه از وقت مقرر تأخیر نموده اند - آقای معزز الملک یکساعت - آقای دکتر اسمعیل خان - آقای ناصر الاسلام - آقای دکتر رضا خان هریک ۴۰ دقیقه -

نایب رئیس - آقای آقا میرزا ابراهیم در صورت مجلس فرمایشی داشتید ؟

آقای میرزا ابراهیم قمی - بنده را در جلسه قبل غائب بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه کتباً اجازه خواسته بودم .

رئیس - با دانه مباشرت باید اظهار نمایند .
لواءالدوله - این که تقاضا شده بود برای باورقه گرفته شود برای قانون انتخابات آن تقاضا را بنده کرده بودم اینجا قید نشده است که بنده تقاضا کرده ام .

نایب رئیس - اصلاح میشود - آقای آقا میرزا احمد در این صورت مجلس فرمایشی دارید .

آقای میرزا احمد قزوینی - راجع به همان نوشته های مضره است که در آخر جلسه قبل تقاضا کردم چنانچه جوابی رسیده است بفرمایند قرائت شود .

نایب رئیس - ریاست وزراء و بوزیران داخله نوشته شده است هنوز نفرستاده اند دیگر مخالفی نیست (صورت مجلس تصویب شد) راپورت کمیسیون فواید عامه و تجارت راجع بجلابانس قرائت میشود (بابت ذیل قرائت شد)

راپورت کمیسیون تجارت بتاريخ ۲۰ شهر رجب ۱۳۲۶ طرح قانونیکه از طرف وزارت پست و تلگراف و تجارت در باب اجازه آوردن ماشین آلات چرم سازی که از دولت جلابانس داده شود در ذیل ماده واحده و فقرات پنج گانه بمجلس پیشنهاد شده و بکمیسیون پست و تلگراف و تجارت ارجاع گردیده تحت شور و مذاقه در آورده و بعد از اطلاعات لازمه مطابق ذیل بمجلس تقدیم میدارد .

ماده واحده - وزارت تجارت مجاز است که بترتیب ذیل در آورد ماشین آلات چرم سازی بجلابانس مساعدت نماید (۱) ماشین آلات چرم سازی تا مبلغ سی هزار تومان ارزش از حقوق گمرکی معاف خواهد بود . (۲) هر مقدار دواجات و رنگ که برای صنعت چرم سازی لازم و مخالف با قوانین مملکتی نباشد جلابانس مجاز است تا مدت ۵ سال پس از امضاء باندازه مصارف کارخانه خود بدون پرداختن حقوق گمرکی از خارج وارد نماید (۳) تا مدت دو سال پس از امضاء اگر جلابانس ماشین آلات چرم سازی را تهیه نکرده و بکار نیندازد از این دو فقره اختصاص محروم خواهد بود . (۴) دو فقره اختصاص معافیت از حقوق گمرکی که دولت برای این اجازه به جلابانس میدهد شخصی و بهیچوجه قابل انتقال بنیفر نخواهد بود فقره پنجم پیشنهاد وزارت تجارت را که حقوق معافیت جلابانس از تأدیهر مالیاتی که باین صفت وضع شود تا مدت ده سال بود کمیسیون با اکثریت نپذیرفت و تصویب نگردید

نایب رئیس - مذاکرات در کلیات است مخالفی هست .

حاج آقا - ماداخل شور این لایحه بمیشیم با وجود این که اوضاع مهمتر داشتیم گمان میکنم یک لایحه دیگری سابق آورده بودند که تقاضای آوردن آلات چرم سازی کرده بودند چینی که بنظر بنده مایب این است که یکشورش هم در او شده باشد خوب بود در موقع آوردن این لایحه بمجلس این لایحه را هم از کمیسیون سابق این کمیسیون میخواست و در او مذاکره میکرد و بیک تحقیقاتی هم از او کرده بود که در موقعیکه این اجازه داده میشود اسباب یک نزاری پیش نیاید و هر دو از کار بیفتند که هر دو تالی این لایحه ها از میان برود امروز که ما در نظر داریم یک ماشین آلات از برای چرم سازی وارد کنیم اسباب یک تناقض بشود چون سابقاً یک لایحه یک کسی دیگر تقدیم کرده بود که یک ماشین صابون سازی بیآورد و موادی هم در او بود که از همان ماشینها ترتیب چرم سازی میدهد خوب بود آن لایحه را هم ملاحظه میکردند

که با هم مربوط باشد و اگر این تباہی با آن داشته باشد گمان میکنم هم این هم آن از کار بیفتند و این نظری که ما داریم از بین برود از آقای مخیر محترم سؤال میکنم که آیا این تحقیق را کرده اند آن لایحه را در نظر داشته اند یا خیر .

افتخار الواعظین - مرض کردم ضرر ندارد بنویسند کمیسیون قبول دارد .

دکتر سعیدالاطباء - بندهم پیشهاد آقای ارباب را قبول دارم .

نایب رئیس دوقره پیشهاد دیگر شده است خوانده میشود .

(از طرف آقای کاشف بعبارت ذیل قرائت شد)

بنده پیشهاد میکنم که آنچه دواجات جهت کارخانه چرمسازی وارد نماید تعرفه گمرک حقوق گمرک او را می بردارد .

برای اینکه اینجا مینماید که دواجاتیکه از برای کارخانه چرمسازی لازم میشود و آنهم باندازه مصرف کارخانه و بنده از آقای حاج کاشف شوال میکنم اگر یک کسی بنا بود برود یک ماشین ببرد حقوق گمرکی او را بدهد دواجات او را هم گمرک بدهد پس مجلس شورای ملی و دولت چه مساعدتی برای ترویج صنعت باو کرده است و کی بپرد این ملک فغانده وحالی که منم حاضر از برای این که از خزانه دولت دستی بشا بدهم از برای آن که مال التجاره من بجا برود نه اینکه مال التجاره خارج بملکت من بیاید .

کاشف - بنده هیچ مخالفی ندارم که راجع باینگونه کارخانجات که وارد مملکت میشود دولت هم قسم مساعدت بکنند ولی همیشه مجلس شورای ملی باید این ملاحظه را بکنند که این اجاره ها و امتیازها کداده میشود مطابق با امتیازات و اجاره های سابق باشد که هر قدر آن شخص خواسته باشد لوازمات وارد کند از حقوق گمرکی معاف است و خیلی ضرر دولت و ملت شده است و دولت اگر بخواهد فرضاً دستی هم بول باو بدهد ربطی باین ندارد که هر چه بخواهد وارد کند از گمرک معاف باشد فقط گمرک ثبت او را بر دارد اینکه بعضی از آقایان میگویند وزارت فوائد عامه مینماید بکنند وزارت فوائد عامه بطور عمیق بکنند صاحب امتیاز خواهد گفت کفالتقدر برای هر سال لازم است وزارت فوائد عامه بطور عمیق مینماید بکنند که این کم است یازاد و این اسباب این میشود که در مرتبه اسباب ضرر و خسارت دولت و ملت خواهد شد .

نایب رئیس رأی میگیریم باین پیشهاد آقای کاشف آقایانیکه این پیشهاد را قابل توجه میدانند قیام نمایند (عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد از طرف آقای ادیبالتجار پیشهادی شده خوانده میشود (بعبارت ذیل قرائت شد) بنده پیشهاد میکنم در طرف مدت اجاره آنچه دواجات بقدر لزوم از خارج برای همین فقره چرمسازی وارد مینماید در بندر بافتیش از جانب گمرک تعیین مقدار لازمی بامضاء وزارت فوائد عامه از گمرک معاف است .

نایب رئیس - این عین همان ماده است .

ادیبالتجار - چون در قدیم تايك درجه معمول بوده است چیزهاییکه باسم دولت یا يك وزارت خانه بوده است بدون گمرک وارد میکردند یعنی در دوره استبداد شاید حالا اینطور نباشد و باین واسطه خیلی چیزها که مضر بحال مملکت بوده است منجمه از قبیل تفنگ ششلوله اسلحه و جوهریات که مضر است از برای تجارت مملکت وارد کرده است و چون اینچاهم احتمال میرود که سایرین باسم این شخص چیزهاییکه مضر بحال مملکت باشد وارد بکنند باینجهت بنده آنچه کرده ام کدر بندر باز بشود و معاینه بشود و بندریکه دولت اجازه داده است همان قدر را اداره گمرک حقوق نکیرد و چیزهای مضر را رد بکنند .

معین الرعايا - اینکه آقای کاشف فرمودند تعرفه گمرکی گرفته میشود این مسلم است که گمرک تعرفه باو خواهد داد ولی اگر بنا شود که حقوق گمرکی هم از او گرفته شود پس دیگر لازم نبود که بیاید بمجلس بجهت اینکه اگر لیاقت و مساعدت از دولت نتواند البته تجارت آزاد است هر کس میتواند اقدام بکنند فقط نظر دولت بر این است که يك ترویجی باین کار نکرده باشد و این ترویج هم يك چیزی نیست که دولت دستی بدهد تفتیش اینهم خیلی آسان است چنانچه مرض کردم يك کارخانه که سی هزار تومان تمام میشود میآید اینجا وزارت فوائد عامه بخوبی میتواند معین کنند که این سابقه بقدر دواجات لازم دارد وقتی که معین کرد فوری اطلاع میدهد که هانقدر را گمرک نگیرند و اگر علاوه وارد شد گمرک بگیرند .

معین الرعايا - بعضی عبارات است که بایست خیلی ملاحظه کرد باینجه مواظبتی که بلژیکیها در امور گمرکی دارند مسلم است يك چیزی که به گمرک وارد شد آنها تفتیش میکنند این عبارت را نوشتن صحیح نیست بجهت اینکه آنها وظیفه خود را میدانند و تفتیش خودشانرا خواهند نکرد و این يك چیزی است واضح و بقدر مذاکره لازم ندارد .

افتخار الواعظین - اداره گمرک تکلیف خودش را بهتر از من و آقای ادیبالتجار میدانند در بندر گمرک خودش اینطور چیزها را بیشتر تفتیش می کنند .

نایب رئیس - کمیسیون قبول ندارد .

افتخار الواعظین ابداً قبول نمیشود .

مشیر حضور یکدفعه دیگر خوانده شود .

نایب رئیس - پیشهاد آقای کاشف مجدداً قرائت میشود بعبارت میگیریم (مجدداً) پیشهاد کاشف خوانده شد

افتخار الواعظین - بنده باید که عرضی بکنم که آقایان که رأی میدهند ذهنشان روشن باشد و الا اینکه فرمودند که سابقاً نظیر این را نوشته اند در امتیازات چیزهاییکه برای این امر لازم است آنها را اگر وارد بکنند از حقوق گمرکی معاف خواهد بود و بعد اسباب زحمت و در دسر دولت شده بنده تصدیق میکنم فرمایش ایشان را ولی این مثل آنها نیست

بشود فائده دیگری ندارد و چون در این پیشهاد مبلغی قید شده است این است که خواننده میشود .

(پیشهاد مزبور بعبارت ذیل خوانده شد)

بنده پیشهاد میکنم دواجات که برای چرم سازی وارد میکنند در طرف مدت اجاره سالی تا پانصد تومان از حقوق گمرکی معاف باشند .

نایب رئیس - آقای ادیبالتجار توضیحی دارید بفرمائید .

ادیبالتجار - اما این فرمایشی که آقای - نایب رئیس فرمودند راجع بیکایه پیشهاد ما بود نه بد این پیشهادیکه بنده کرده ام و اما در باب مسئله که فرمودند آقای افتخار الواعظین که گمرک تکلیف خودش را بهتر میدانم از بنده و سایرین گمان میکنم که يك قدری بی انصافی فرمودند و بنده متذکر میسازم خاطر محترم ایشان را که در موقع دفاع نسبت نادانی بکسی ندهند و رعایت نزاکت را بفرمایند ما اینچنانستیم ایم مقنن هستیم نظراتمان را باید بگوئیم .

نایب رئیس - این توضیح نیست شما برخواستید برای توضیح .

ادیبالتجار - اما توضیح عرض کنم ما نباید در امورات اینقدر بدال باشیم از مال خودمان که بدل نمیکنیم هر چه بدل میکنیم از مال دولت و ملت و مملکت است لهذا اگر بیچیدگی بکنیم وسختی بکنیم در بعضی مواقع نباید مورد ایراد بشود مادر اینجا جز حرفهائی را که لازم بوده تجویز کردیم که در گمرک معاف باشد ولی دواجات و غیره او را هم بیاییم معاف بکنیم کراچ است بعبادات مملکت تصور میکنم صحیح نباشد و باید تايك حدی را معین کرد که تا اندازه معاف باشد و زیادت را گمرک بدهد و گمان میکنم که خیلی باید دقت کرد که بر بدل نشود .

نایب رئیس - کمیسیون چه میگوید .

افتخار الواعظین - کمیسیون قبول نمیکند

معین الرعايا - بنده تصور میکنم که این بکلی مخالف است بآن مقصود اول مقصود اول این بوده است که دواجاتیکه برای این کار می آید از گمرک معاف باشد حالا که پانصد تومان آقای ادیبالتجار نوشته اند این بکلی مخالف آن ترتیب است برای اینکه ممکن است این پانصد تومان را اگر ما تصویب نکنیم شاید زیاد باشد یا فرضاً کم باشد و اینکه فرمودند این مال ملت و دولت است عرض میکنم منافع اینهم راجع بدولت و ملت است چنانچه امتیاز صابون سازی را دادیم الان می بینم در بازار صابونی را که یکی سیساهی می فروختند حالا پانزده شاهی می فروشتند این تمام منافش بیجیب ملت خواهد رفت (گفتند صحیح است)

نایب رئیس - ابتدای رأی گرفته میشود در قابل توجه بودن پیشهاد آقای ادیبالتجار (اظهار کردند که دو باره خوانده شود) مجدداً قرائت شد

نایب رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه این پیشهاد را قابل توجه میدانند قیام نمایند (عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - پیشهاد دیگری هم دارم .

نایب رئیس - پیشهاد دیگری آقای ادیبالتجار کرده اند خوانده میشود ولی لازم است خاطر نمایندگان را مطلع کنم که این پیشهادها را قبل از وقت بکنند والا جز اینکه اسباب تلف کردن وقت

از باب پیشهاد کرده اند يك مرتبه دیگر خواننده میشود (بعبارت ذیل خواننده شد) هر مقدار دواجات و رونک که برای مصرف ۵ سال صنعت چرم سازی لازم و مخالف با قوانین مملکتی نباشد مجاز است تا مدت ۵ سال پس از امضاء با تعیین مقدار مصرف کارخانه از طرف وزارت فوائد عامه بدون پرداختن حقوق گمرکی از خارج وارد نماید

کاشف - برای اینکه مبلغ معین رأی داده باشیم خوب است قیمت معین شود

نایب رئیس - پیشهاد شد و رد شد آقایانی که این نامه را بطوریکه قرائت شد تصویب بفرمایند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد فقره سوم خواننده میشود (بعبارت ذیل خواننده شد)

سوم - تا مدت دو سال پس از امضاء اگر جلابانس ماشین و آلات چرم سازی را تهیه نکرد و بکار نیندازد از این دو فقره اختصاصی محروم خواهد بود

دکتر سعیدالاطباء - این کلمه اختصاصی که در اینجا است در واقع بکنون اختصاص ما میرساند و بکنون انحصار را دارد همین قدر که اینجا نوشته شود دو فقره فوق کافی است نمیدانم اختصاص چه معنی دارد یعنی دیگری نمیتواند که پیشهاد بکنند و معافیت بخواهد .

افتخار الواعظین - در ماده بعداگر ملاحظه بفرمایند نوشته است دوقره اختصاص معافیت و اگر بازم صحیح نمی دانند نوشته شود از این دو فقره معافیت .

حاج آقا - بنده این مدتی که کمیسیون معین کرده است که نادر مدت دو سال اگر نیاوردند محروم خواهند بود این مدت دو سال که زیاد میدانم بجهت اینکه خیلی اشخاص هستند که در مقام آوردن کارخانجات هستند و بنده میدانم که يك کارخانه که يك کسی نخواهد وارد کند يك اختصاص یا يك معافیتی میکرد آن وقت دیگران که در این مقام هستند و میخواهند کارخانه وارد کنند منتظر هستند که بیایند او فائده میکند یا بخری هچوقت در این مقام نیستند که دوسه کارخانه راجع بچند صنعت مختلف یا بیک صنعت وارد کنند و همیشه منتظرند که بیایند دیگری که وارد کرده است یا میخواهد وارد کند فائده میرسد یا بخری اگر دیدند که فائده برد آنها هم وارد میکنند اگر دیدند فائده نبرد وارد نمی کنند و اگر این شخص که این اجازه را خواسته زود اقدام نکرد و نیاورد اسباب این میشود که سایرین نخواهند در این مدت آورد و منتظر او میشوند باینجهت بنده دوسال را زیاد میدانم پیشهاد میکنم که بکسال باشد

افتخار الواعظین - کسیکه سی هزار تومان پول میدهد برای ماشین و آلات يك صنعتی بیخود پول خودش را بی مصرف نخواهد گذاشت و بقرری که ممکن باشد میخواهد آن ماشین را بکار بیندازد که از او فائده ببرد اما اینکه چرا مقدمه دوسال قرار دادیم آقایان باید این را در نظر داشته باشند که این حداکثر مدت است اگر چنانچه در این مدت مشغول نشود و آنکارخانه را بکار نیندازد این معافیت از او سلب خواهد شد این حد اکثر شصت و دیگر آنکه کسی تايك ماشین را وارد و جایش را معین کند و شاگرد و امضاء برای آن حاضر کند و

رونک و سایر لوازمات آنرا تهیه بکنند بدهی است که این يك سال طول خواهد کشید ولی بنده باقای حاج آقا اطمینان می دهم که جلابانس منتظر این دو سال که در اینجا نوشته شده نشود و يك ساعت هم زودتر اگر ممکن باشد کارخانه خودش را بکار بیندازد .

نایب رئیس - دوقره پیشهاد شده است قرائت میشود از طرف آقای شیخ ابراهیم زنجانی (بعبارت ذیل قرائت شد)

بنده پیشهاد میکنم فقره سوم چنین اصلاح شود ، اگر جلابانس از تاریخ امضاء الی دوسال کارخانه خود را بکار نیندازد از معافیت مقرر در فقره فوق محروم خواهد بود

(از طرف دکتر سعیدالاطباء بعبارت ذیل قرائت شد)

بنده پیشهاد میکنم که ماده سیم این قسم شود ، تا مدت دوسال پس از امضاء اگر جلابانس ماشین و آلات چرم سازی را تهیه نکرده بکار نیندازد از دو فقره معافیت فوق محروم خواهد بود (از طرف حاج آقا) بعبارت ذیل قرائت شد (

بنده پیشهاد میکنم که مدت بقیه دوقره سیم را یکسال قراردادند (از طرف آقای اردبیلی بعبارت ذیل قرائت شد) بنده پیشهاد میکنم در فقره سیم عوض مدت ۲ سال يك سال نوشته شود .

نایب رئیس - دوقره پیشهاد اول را که راجع بکلمه اختصاصی بود مخیر قبول کرد حالارای گرفته میشود در دوقره اخیر راجع بیکسال

آقای سعید حسین اردبیلی - آقای مغربوفی که مقدمات این کار را میشد و بسط میدهد خیلی بنظر زیاد می آید ولی بنده از آن اظهارات چنان استنباط کردم که يك مقدار اسباب اینکار تهیه شده است حالا این ماده را که در مجلس بنویسیم يك توضیحی و تائیدی میشود برای سرعت اقدام براه انداختن آن ماشین باینجهت بنده گمان میکنم اگر قدری مدت کمتر بشود بهتر باشد و دیگر این بکنون تصویبی خواهد بود

حاج آقا - بنده استدعا میکنم در آن مطالبی که گفتگو میشود در مجلس خوب است هم منطبق مطابق همان سؤال و اظهار داده شود بنده عرض کردم دو مرتبه تکرار میکنم و خواهش میکنم اگر از امضاء کمیسیون یا مخیر جوابی میدهند منطقی جواب بگویند عرض میکنم در مملکت ما این واضح و روشن است که همه مردم این جرئت را ندارند که يك مرتبه اقدامی بکنند و آن کارخانجاتیکه در این مملکت لازم است وارد بکنند منتظرند يك کسی يك کارخانه وارد بکند اگر دید دیگری بکار نیندازد این وقت میروند همان کارخانه را وارد میکنند همیشه اینطور بوده که منتظر بوده اند نتیجه اقدامات دیگرانرا ببینند نه اینکه وقتی دیدند که يك کسی يك کارخانه آورد دیگری هم برود يك کارخانه دیگری بیاورد اینطور بدهد بنا بر این در يك مملکتی ما نباید اقدامی بکنیم که اسباب سلب حقوق دیگران بشود بنده عرض میکنم اگر این کسی که این تقاضا را کرده است حاضر است آنطوری که آقای افتخار الواعظین بفرمایند و با اطمینان میدهند که اول وصله امکان خواهد آورد و تأخیر نخواهد

کرد که بنده عرض میکنم در مدت شش ماه میتواند آنکارخانه را وارد بکند يك سال هم زیاد است اگر خیر حالا میخواهد يك چیزی تحصیل بکنند بعد برود عقب سرمایه و بعد از یافتن سرمایه برود در مقام خرید و آوردن کارخانه بشود و باینجهت دو سال مدت میخواهد بنده این را اسباب محرومیت دیگران میدانم بنده عرض میکنم يك شخصیکه امتیاز میخواهد و يك موقعیتی میخواهد گمانم اینستکه هیچ محتاج بیکسال نباشد و بیکسال آنوقت معقلاً کافیست خصوصاً در صورتیکه آقای افتخار میفرمایند کارخانه خریده است و از برای سوار کردن و بکار انداختن اینقدرها مدت لازم نیست و بنده این را اینقدر معصل نمیدانم و از این نقطه نظری که عرض کردم حاضر نیستم تصبیح بکنم حق دیگران را .

افتخار الواعظین - اولاً بهیچ وجه حق دیگری را ضایع نکرده ایم و نخواهیم کرد فردا و پس فردا بیایند و از ما اجازه بخواهند متصلاً اجازه میدهم که ماشین آلات بیاورند هیچ فرق نمیکند چه دو سال باشد چه يك سال باشد و بنده اطمینان میدهم بجای آقای که جلابانس فقط منتظر گذشتن این است فوراً منتظر گذشتن این است فوراً ماشین خودش را با نظری وارد خواهد کرد عرض کردم يك کسیکه سی هزار تومان خرج کرده است او از ما تعجیلش بیشتر است و این اکثر مدتی است که مجلس شورای ملی باو وقت میدهد که در این مدت اگر وارد کرد و براه انداخت از این دو فقره معاف میشود و الا محروم خواهد شد و بنده قول میدهم که نا ششماه دیگر جلابانس ماشین را وارد کند و بکار بیندازد .

دکتر سعیدالاطباء - اینجا چیزی که بنده تصور میکنم اینستکه آقای حاج آقا اشتباه میکنند این امتیاز و اجازه این نه اختیار است نه انحصار هر کس میتواند بیاید این اجازه را از مجلس شورای ملی بگیرد باینجهت بنده اصلاً این مدت را زیاد میدانم بجهت اینکه این لازم نیست که قید بکنند در مدت دو سال اگر نیاورد و بعد از این مدت بیاورد محروم است بواسطه اینکه آن وقت نه اجازه است نه امتیاز چه وارد بکند چه وارد نکند همه قسم میتواند اقدام بکنند و عوض يك کارخانه چرم سازی ده کارخانه وارد بکند در این صورت هیچگونه مساعدتی باو نشده است .

نایب رئیس - مذاکرات کافی است حالارای میگیریم در این دو پیشهاد که مدت را يك سال پیشهاد کرده اند آقایانی که قابل توجه می دانند پیشهاد را در خصوص مدت بیکسال قیام نمایند (بعضی قیام کردند) .

نایب رئیس - قابل توجه نشد پیشهادی از طرف آقای انتظام الحکماء شده است قرائت میشود (بعبارت ذیل قرائت شد) .

بنده پیشهاد میکنم اگر جلابانس در مدت بیست ماه کارخانه چرم سازی را دائر نکند از این معافیت محروم خواهد بود .

نایب رئیس - توضیحی دارید بفرمائید .

انتظام الحکماء - چون واضح است يك چنین کارخانه را که بکنند بخواهد وارد بکند

از خارج و این جا راه بینماد دو مدت يك سال این خیلی كم است املا باید يك سال تهیه بکنند هشت ماهم لازم است تا اینکه سوار بکنند و دوسال که مدت قرار داده بودند زیاد بنظر می آید به پیشنهاد یکسال هم که رد شد اینستکه بنده بیست ماه پیشنهاد کردم که متوسط باشد.

نایب رئیس - باین پیشنهاد آقای انتظام الحکامه رای گرفته میشود آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام نمایند . (کسی قیام نکرد)

نایب رئیس - قابل توجه نشد مجدداً فقره سوم قرائت میشود (فقره سوم مجدداً قرائت شد) .

نایب رئیس - آقایانی که فقره سوم را بطوریکه قرائت شد تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد فقره چهارم قرائت میشود (بمبارت ذیل قرائت شد) .

۴ - دو فقره اختصاص معافیت از حقوق گمرکی که دولت برای این اجازه بجلائیانس میدهد شخصی و بهیچوجه قابل انتقال بشیر نخواهد بود .

حاج شیخ اسدالله - میخواستم سؤال کنم اینکه میگویند قابل انتقال بهیچکس نیست اگر بخواهد يك تبه داخله م انتقال بدهد نتواند این صحیح نیست بواسطه اینکه مسکن است این شخص بخواهد يك کسی دیگر از تبه داخله این کارخانه را بفروشد چرانتواند .

افتخار الواعظین - بواسطه اینکه آنکه تبه داخله است و مایل است يك ماشینی بخرد بیاید از مجلس اجازه بگیرد البته مجلس شورای ملی هم با او مساعدت خواهد کرد .

ادیب التجار - میخواستم بدانم که جلائیانس تبه دولت ایران است یا تبه دولت دیگری .
افتخار الواعظین - این مساعدت بجلائیانس میشود بجهت اینکه تبه دولت علیه ایران است .

همین الرعایا - اینکه میگویند قابل انتقال بشیر نیست بجهت اینکه مسکن است این شخص فوت کند درابتداء این و اینکارخانه باولادش انتقال بیاید و بموجب این ماده آنها از این معافیت محروم خواهند بود بمقتده بنده خوب است قیدشود که در این مدت اگر او از بین رفت این معافیت باولادش خواهد رسید .

حاج شیخ اسدالله - این که فرمودند هر کسی میخواهد پیشنهاد میکنند باو هم مساعدت میشود درخصوص همین کارخانه بنده عرض میکنم که این شخص کا خانه را وارد کرد پس از یکسال یا دوسال فرصت آنوقت بموجب این ماده دو معافیتی که باو داده شده است از اینکه میخرد سلب خواهد شد آنشخصی که این را خریده است اگر محتاج شود به بعضی آلات وادویه برای این ماشین البته باید گمرک بدهد و حال اینکه اجازه داده ایم که پنجسال ماشین آلات و جواهریات وارد بکنند و معاف باشد از دادن گمرک در اینصورت بنده این قید شخص بودن را زائد میدانم در صورتی که منتقل کرد بدیگری باید دیگری هم همین معافیت را دارا باشد .

افتخار الواعظین - بنده هیچ متوقع نبودم که این فرمایشی را آقای حاج شیخ اسدالله بفرمایند

شاید فردا یکی از اتباع داخله آمد از ما يك اجازه خواست بعضی مساعدت ها و بعضی معافیت ها خواست و مجلس هم از برای اینکه شروع کرده باشد با بادی و ثروت ملت ایران بعضی همراهی ها باو بکنند و بعد او بیاید برود یکی از اتباع خارجه بفروشد و بعد هم عرض میکنم که اینکار منحصر بجلائیانس نیست شرکتی دائر شده که جلائیانس یکی از شرکاه است .
رئیس - رای گرفته میشود بفقده چهارم آقایانیکه فقره چهارم را تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) .

نایب رئیس - با اکثریت تصویب شد يك ماده الحاقیه آقای افتخار الواعظین پیشنهاد کرده اند قرائت میشود .

(بمبارت ذیل قرائت شد) .

بنده پیشنهاد میکنم که ماده بعنوان ماده پنج زیاد شود .
که جلائیانس از تأدیبه مالیاتیکه باین صحت بعد از این وضع شود تا مدت پنج سال شمس معاف خواهد بود .

نایب رئیس - این پیشنهاد شخصی است یا از طرف کمیسیون پیشنهاد کرده اید ؟

افتخار الواعظین - پیشنهاد شخصی است آقایان باید خاطر مبارکشان مسوق باشد که فرق است بین مالیاتیکه امروزه دولت میگردد از این صنعتی که امروزه هست که گرفته میشود از کسانی که مشغول حرم سازی بادست هستند و بین مالیاتیکه بعد از این وضع میشود از طرف مجلس شورای ملی از برای این شکل صنعت ها در لایحه که از طرف وزارت تجارت پیشنهاد شده بود . وزارت تجارت برای اینکه يك تشویقی که باشد باینطور امتیاز ها يك ماده نوشته بود که جلائیانس از مالیاتی که دولت میگردد تاده سال معاف خواهد بود کمیسیون از برای اینکه باینصورت امروزه دولت ضرر نرسد آنرا رد کرد و گفت چون نیدانم مجلس شورای ملی تا باینجسال ده سال دیگر يك چنین مالیاتی وضع خواهد کرد یا بجهت وارد مذاکره او نشد و برای اینکه صدمه بمالیه حایله دولت نرسد گفتند مالیاتی که امروزه هست بدهد یا بجهت بنده هم پیشنهاد کردم که مالیاتیکه حایله میدهند او هم بدهد لکن در آتیه اگر مالیاتی وضع شد او معاف باشد .

حاج آقا - بنده تعجب میکنم از این پیشنهادی که میفرمایند و میفرمایند که من پیشنهاد کرده ام که مالیاتی که امروزه داده میشود آنرا بدهند بعد که مالیاتی وضع شد او معاف باشد اولاً بنده نفهمیدم که چه فرقی است بین مالیات حایله با يك مالیاتی که بعد از روی تناسب مجلس باینطور چیزها وضع میکنند علاوه بر این بنده سؤال میکنم از پیشنهاد کننده که آیا آن مالیاتی که مجلس بعد وضع میکند مربوط باشخصی نیست که مخصوصاً بدست چرم درست میکنند که اشخاص ضعیفی هستند آنوقت آن اشخاص که بدست چرم درست میکنند آن مالیات را بدهند و آن شخصیکه دارای يك کارخانه است از این مالیات معاف باشد بنده نیدانم از روی چه فلسفه و از روی چه نظری است که این پیشنهاد را کرده اند بنده این پیشنهاد وارد میکنم و اگر من بعد از این مجلس

يك چیزی و يك مالیاتی وضع کنند از روی تناسر خواهد بود و خصوصاً باید بدانند (اغلب تصدین نموده و برای اجازه اظهار مخالفت با پیشنهاد مزبور نمودند)
رئیس - معلوم میشود همه مخالفند .

این پیشنهاد . . .

افتخار الواعظین - بنده مسترد میدانم .
نایب رئیس - آقای افتخار الواعظین پیشنهاد خودشان را مسترد داشتند پیشنهاد دیگری است که از طرف آقا میرزا رضای مستوفی قرائت میشود (پیشنهاد مزبور بمبارت ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم فقره پنجم اینطور نوشته شود - بعد از دائر شدن کارخانه تا مدت دوسال از مالیات معاف خواهد بود بعد از انقضای مدت مزبور مطابق قرارداد وزارت تجارت بدولت میردازد .

نایب رئیس - اولاً فقره پنجمی ندادیم این ماده الحاقیه است پیشنهاد میکنید اگر توضیحی دارید بفرمایید .

آقای میرزا رضای مستوفی - در داخله برای این چیزها هنوز مالیاتی وضع نشده است و جایله هم بواسطه اینکه این حرم که ساخته میشود و این کارخانه دائر میشود يك قسمتی از حرم خارجه که حل میشود لابد باید يك رهایی در حق او کرد که رونقی پیدا کند اگر میخواهد دریدو امر بانک را کرده باشد رهایی نشده بنده عقیده ام این است که دوسال بان معافیت بدهد یعنی باین شرط باشد که بعد از دوسال که این کارخانه راه افتاد آنوقت مالیات بدهد .

نایب رئیس - رای میگیریم باین ماده الحاقیه که آقای مستوفی پیشنهاد کرده اند آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام نمایند (کسی قیام نکرد)

نایب رئیس - قابل توجه نگردید (شور در کلیات این لایحه است)

حاج آقا - بنده در کلیات که مخالف هستم بواسطه این است که در يك قانونی که چند ماده باشد اگر يك فقره اش بنظر مخالف آید لابد انسان در کلیات مخالف است بنده چندین مرتبه عرض کردم این لایحه که گذشته است يك لایحه اجازه و رونقی است که يك نفر تاجر میدهند بجهت توسعه تجارت و تشویق او برای ترویج يك صنعتی در مملکت و چون واقع از بیان خودم میاوس شد که نداشتیم این مقصود خودم را بیان نمایم در آن اشکالیکه در نظر می آید و همه جواب میدادند که این امتیاز نیست يك اجازه است و تصور کردند که من میگویم يك امتیازی است البته این لایحه يك اجازه است که داده میشود يك تبه رجوع و هر کس دیگر هم خواست البته مجلس شورای ملی حاضر است که باو هم اجازه بدهد که او مشغول کسب بشود بنده عرض میکنم يك کسیکه اجازه گرفت نیست يك کارخانه در این مملکت و بعد از این که مردم با خیر شدند که يك کسی در صدد تهیه يك کارخانه است آیا دیگری اقدام میکند بس آوردن اینکارخانه یا نمیکند بنده عرض کردم و باز هم تکرار میکنم و خواهش میکنم التفات بفرمایید خیر وارد نمیکند و جرات بافتان نمیکند تمام منتظر آن اولی هستند یعنی میخواهند به پیشنهاد کسیکه مقدم بوده است برای اینکار او وارد بکنند به بیند برای او صرفه و فائده دارد اگر فائده

دوره آنها هم بیاورند اگر صرفه ندارد که نمی آورند این مسئله خودش يك زارع شخصی است و بطی يك انحصاری ندارد که از طرف دولت شده باشد يك کسی که دیگری میتواند بیاورند که خير هيئتند که میدانند يك کسی درصدد است که کارخانه بیاورد صبر میکنند تا به بینند آن چطور میشود چون مدت دو سال این اجازه را فروردا داده اند که تا دو سال وارد کنند بنده دو سال را زیاد میدانم از این جهت من مخالف در کلیات این لایحه هستم و اگر آندو سال را کمتر بکنند آن وقت بنده موافق هستم با کلیات این لایحه والا اگر دو سال باشد دیگران تا دو سال شوند بنده بکلی مخالفم با این لایحه

لواءالدوله - عرض کنم اولاً که باید دو این خصوص ما خیلی تشویق بکنیم اینگونه اشخاص را که زیاد شوند در مملکت ما و اینکه آقای حاج آقای میفرمایند دو سال زیاد است این شخص تصور کرده است و سنجیده است که در عرض دو سال شاید بتواند وارد کنهولی حرف در اینجا است که در خصوص مستخدمین خارجه یکروز گفتم حواجب آنها کم باشد وزیر ماله گفته که اگر طرف راضی شود این شخص که باین پنج ماده اجازه میگردد مای آئیم يك ماده پنجمی بر این زیاد میکنم و از مدت کم میکنم! که بیشتر از این حمایت با مالیات یا چیز دیگر میخواست خودش می نوشت ماکاسه گرم تر از آتش که نیستیم پس امروز ما باید شروع بکنیم به ترویج کردن صنایع و بآنها رهايت بکنیم تا آنها بتوانند اینگونه کارخانجات در مملکت ما دایر بکنند در این صورت گمان نمیکند هیچیک از آقایان مخالفتی بکنند .

حاج وکیل الرعایا - بنده باز هم تکرار میکنم که آوردن اینجور اسباب آلات و کارخانه در مملکت تا وقتیکه از خود مملکت نمیتوانیم حاجت بیرون بیاوریم مفید میدانم اما نه باین قدریکه در اینجا ما اهمیت میبیم که از گمرک معاف باشد و از مالیات هم معاف باشد من این کار را برای اینکه منفعت میخواهیم مقصود بنده اینست که مملکت از او منتفع شود اینک میفرمایند دولت باید مساعدت کند بله ما هم شنیده ایم و دیده ایم البته برای کارخانه و و شغل در مملکت دولت خیلی همراهی میکند حالاً باید دقت کرد که چگونه مساعدت میکند دولت روس و وقتیکه بینند میروند بآنجا حقوق گمرکی را میگردد همینکه شد و برگشت بایران آن وقت مساعدت میکنند و میگویند من این را بشما من پس میدهم یعنی تجارت را در سایر ممالک رواج میخواهم بدهم این غیر از این است که شما رفتار میکنید تمام برضد است آنچیزیکه برای تجارت و ثروت دولت خیلی باید مساعدت کند آن صادرات است که بقدری زیاد میشود که بر صادرات و بر تجارت مملکت میفزاید و بر عایدات گمرک میفزاید بله در صادرات هر چه بگویند بنده در گمرک کمک را لازم میدانم ولی این يك لایحه است که يك چیزی برای بعضی دواجات که برای مردم سازی لازم است از گمرک معاف باشد میدهند این را بنده چیز غیر لازمی میدانستم و این باید در اینجا

يك کارخانه داشته باشد و چون اصل آنمواد اولیه در این مملکت بیشتر از همه جا موجود است و این صنعت بقدری اینچاقوب تر میبندد که بنده گمان میکنم خیلی تکرار کند! بشکونه اشخاص برای آوردن این قبیل کارخانجات و هیچ هم محتاج نباشد که دولت بآنها يك کمکی بکند بلکه يك تجارت بزرگی در این مملکت این مسئله خواهد شد .

افتخار الواعظین - اگر واقفاً غیر از آقای حاج وکیل الرعایا مخالفت میفرمودند بنده میگفتم چندان اهمیت ندارد ولی ایشان تجارت را بهتر از بنده میدانند عرض میکنم آنسوی که ماشین آلات میسازند در داخله خودشان از برای اینکه ماشین آلات از خارج بیاورند يك گمرک سختی بر او میکنند آن ماشین آلات وارد نشود برای اینکه ماشین آلات خودشان بصرف برسد ولی هر مملکتی که خودش ماشین آلات ندارد ناچار است که يك مساهدتی در ورود آنها او دولت بکند و اینکه میفرمایند که ماشین آلات را میخواهیم برای این کار و این منفعت عرض میکنم چرمها در مملکت شناپونت را بتوسط ماشین آلات چرم میسازد و آنچرم را که شاید افراق نکرده باشیم یکن سی تومان بشما میفروشد این قایده از برای شما اینقدر بس که شما پوستی را که بدو هزار فروخته اید و آن پوست بر میگردد بمملکت شما و افشش سه تومان دو تومان فروخته میشود و این ماشین آلات را که از گمرک معاف میاریم برای اینست که این نوبت در مملکت خودتان ساخته بشود و آن پول در جیب خودتان بماند .

نایب رئیس - گویا مذاکرات کافی باشد (گفتند کافی است) پیشنهادی است از آقای ادیب التجار قرائت میشود (بهارت ذیل قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم که در هر جا اسم جلالیانس نوشته شود متعاقب او تبعه دولت علیه ایران باشد

افتخار الواعظین - بله قبول دارم زیرا کمیسیون هم همین مقصود را ایدارد نوشته میشود جلالیانس تبعه دولت علیه ایران .

نایب رئیس - رای گرفته میشود باین لایحه که متضمن چهار فقره است آقایانیکه تصویب میکنند ورقه سفید خواهند داد و آنهایی که مخالفند ورقه آبی (در این موقع اخذ آراء گردید و بعد ذیل احصاء شد) ورقه سفید علامت قبول (۵۶) .

رئیس - با کثرت ۵۶ رأی از ۷۲ نفر نمایندگان حاضر تصویب شد دستور پنجمین ۳۰ ذی قعدة اول قانون شرکتها دویم راپورت کمیسیون فوائد عامه راجع بسیم نقاله راپورت کمیسیون راجع بصغار عیسی خان و قتم الله خان و عباسقلی خان آقای معاون فرمایشی داشتید .

معاون وزارت معارف - راجع بتأسیس مدارس يك لایحه در دو سه هفته پیش گذشت بعد از گذشتن وزارت معارف شروع با اقدام در اجرای آن نمود در ضمن اجرا ملتفت شدیم که يك نکته گذار شده است و مجبور شدیم بعد از مشورت با شورای معارف که يك پیشنهادی بشود راجع بتقاضائی که

تکمیل آقانون از مجلس شود راجع بآن تکمیل هجالتاً يك تقاضائی شده است که ملاحظه خواهد فرمود و چون افتاء وزارت معارف منوط به تکمیل آقانون است که معین شود شروع بکار شود بنابراین که اگر ممکن است امروز والا در جلسه آئینه مطرح شود که تکلیف این لایحه معین شود که بتوانیم يك اقداماتی در آن بکنیم .

رئیس - کمیسیون معارف فرستاده خواهد شد و هر چه زودتر در جزء دستور گذارده می شود .

سلیمان میرزا - در باب امر معارف و مدارس هر قدر زودتر اقدام بکنیم دیر اقدام کرده ایم و ما بعد از مدت ها نه مدرسه ابتدائی میخواهیم داشته باشیم و تقریباً هم باتفاق رأی داده شده است که تأسیس شود حالا يك مختصر چیزی که از آن فراموش شده است یعنی اساسیه مدرسه فراموش شده البته هر کس مدرسه را تصویب کرده است اساسیه او را هم تصویب کرده است اساسیه او را هم تصویب کرده است شاکردان باید میز و صندلی داشته باشند این چیزی نیست که بگذریم دیگر برود بکمیسیون و معطل نشود بعد راپورت بدهند بیاورند در مجلس استماع میکنم که آقایان هم با بنده همراهی بفرمایند و همین امروز جزء دستور شود و يك شور هم در آن بشود و بگذرد تا وزارت علوم هم زودتر با اقدام آن شروع نماید که در طهران و جا های دیگر اقله مدرسه ابتدائی داشته باشیم .

نایب رئیس - تقاضا میکنید برای جلسه پنج شنبه .

سلیمان میرزا - خیر برای همین امروز .
نایب رئیس - چون آقایان وزراء تشریف آورده اند و مذاکراتی دارند و بلاوه عده هم برای مذاکرات کافی نیست بهتر این است که جلسه را ختم بکنیم و از طرف هیئت رئیسه سعی خواهد شد که زودتر در دستور گذاشته شود .

لواءالدوله - در خصوص آن صد و پنجاه هزار تومان که از بودجه دربار سلطنتی موضوع شده است و بعد صرفت بکمیسیون که مراجعه شود این اشخاص که ارباب حقوقند باین حق یا نا حق اینها دو سال حقوق گرفته اند مملکت هم گرامی است و اغلب فقیرند تقاضا میکنم که این مسئله جزء دستور گذاشته شود که تکلیف آنها معلوم شود .

نایب رئیس - راپورت این مطلب هنوز از کمیسیون بودجه نیامده است عده هم برای مذاکره کافی نیست . (مجلس نیم ساعت بفرود مانده ختم گردید)

جلسه ۳۱۳
صورت مشروح روز ۵ شنبه
سهم شهرداری قعدة الحرام ۱۳۲۶
رئیس آقای مومنین الملک دوساعت و چهل دقیقه از فرط آفتاب بجای خود جلوس نمودند پس از ده دقیقه مجلس منعقد گردید
صورت مجلس روز سه شنبه فرمود آقای آقامیرزا ابراهیم خان قرائت نمود
فائین جلسه قبل - آقای آقا سید محمد باقر ادیب و آقای حسنعلی خان بدون اجازه آقایان آقا میرزا مرتضی قلی خان - حاج سید نصرالله ناصر الاسلام